

Logoterápia Alapítvány tanácsadó képzésének rövid leírása

A képzés neve: Logoterápiás és egzisztenciaanalitikus tanácsadás

A képzés célja

Az értelemközpontú tanácsadás és személyiségfejlesztés elméleti és gyakorlati alapjainak elsajátítása Viktor E. Frankl (1905-1997) logoterápia és egzisztenciaanalízise alapján.

A képzés moduljai

- I. Elméleti modul (150 óra)
- II. Önismereti modul (150 óra)
- III. Módszertani modul (100 óra)
- IV. Szupervíziós modul (100 óra)
- V. Képzést lezáró vizsga

Képzés összesen: 500 óra

A modulok rövid leírása

I. Elméleti modul

Időtartam: 150 óra (100 kontaktóra + 50 óra sajátmunka)

Célkitűzés: A logoterápia és egzisztenciaanalízis szemléletének elsajátítása.

A foglalkozások típusa: Előadások, szemináriumok.

A teljesítés feltétele: Szóbeli vagy írásbeli vizsga (vizsgatételek alapján)

A modul felépítése:

1.) *Viktor E. Frankl élete és munkássága (15 óra)*

Bécs a XX. század elején; Viktor E. Frankl családja; Iskolai évek; A bécsi ifjúságsegítő tanácsadói hálózat; A pszichoanalízis és az individuálpaszichológia vonzásában; Az „Anschluß”; KZ; A szabadulás utáni időszak; A logoterápia és egzisztenciaanalízis megalapítása; Frankl életének és munkásságának tagolása, értékelése; Alkalmazott területek; Hatástörténet.

2.) *A logoterápia és egzisztenciaanalízis fogalma (15 óra)*

Frankl munkásságának filozófiai és pszichológiai gyökerei; A logoterápia és egzisztenciaanalízis meghatározása; A Logoterápia és egzisztenciaanalízis mint rendszeres pszichoterápia; Az értelemközpontú humanisztikus szemlélet sajátosságai; A logoterápia és egzisztenciaanalíziselméleti elméleti aspektusai. A logoterápia tudományos értékelése és besorolása.

3.) *Antropológia és személyiségelmélet (15 óra)*

A pszichoterápia antropológiai megalapozása; A filozófiai antropológia és a fenomenológiai módszer érvényesítése; Pszichologizmuskritika; Dimenzionál-

ontológia; A háromosztatú antropológia jellemzői; A szellemi dimenzió sajátosságai: Öndistancia, öntranszcendencia; a dacoló hatalom; Az egzisztenciafilozófiai látásmód: az „egzisztenciálék”; A személy fogalma.

4.) Motiváció-, érték- és értelemelmélet (15 óra)

Az értelem akarása mint humánspecifikus motiváció; Frankl motivációelméletének összevető elemzése; Az értelemközpontú motivációelmélet sajátosságai és kritikája; Az érték fogalma és kategóriája; Az értékközpontú érvelés és gyakorlat a segítőhivatásokban. Az értelem fenomenológiai leírása; Az értelemmegvalósítás útjai. Az értelemközpontú humanisztikus szemlélet érvényesítésnek előnyei és hátrányai.

5.) A logoterápia és egzisztenciaanalízis módszertana (15 óra)

Az elmélet, módszer összefüggése; A módszer és technika viszonya; A logoterápia módszertani dilemmái. A logoterápia sikerességét befolyásoló tényezők; Általános módszerek: fenomenológiai és egzisztenciaanalitikus eljárások ; Specifikus módszerek: paradox intenció, dereflexió, beállítódás moduláció; szókratészi párbeszéd. A logoterápia és egzisztenciaanalízis módszertani továbbfejlesztései.

6.) Vallás és pszichoterápia kapcsolata Frankl munkásságában(15 óra)

A vallás jelensége; Hit és ész kapcsolata; Viktor Frankl vallásfilozófiájának alapjai; Zsidó-keresztény gyökerek; Bibliai hivatkozások és példázatok; Tudományos és vallási nyelvhasználat, A pszichoanalízis vallásfelfogásának kritikája; Tudattalan vallásosság; Felettes értelem; Orvosi lelkipogozás; A logoterápia és a gyakorlati teológia viszonya.

7.) Az értelemközpontú tanácsadás elméleti alapjai (15 óra)

A segítő kapcsolat meghatározása; A logoterápiás tanácsadás meghatározása; A logoterápia indikáltsága, kontraindikáltsága; Az első interjú technikája; A logoterápiás tanácsadás alapjai; A logoterápia beszélgetésformái; A használt metódusok; Hatásfolyamatok elemzése, módszerválasztás; Konkrét tanácsadói helyzetek, esetek ismertetése és elemzése; Iatrogén ártalmak elkerülése;

8.) A lelki működés zavarai (15 óra)

Pszichopatológiai alapismeretek; A BNO által leírt mentális és viselkedészavarok áttekintése és összevetése V. Frankl neurózistanával; Elisabeth Lukas értelmezése; A logoterápia neuróziscsoportjai: oki síkok, beavatkozási pontok (viszonyuk a DSM, BNO kategóriákhoz); A mentális és viselkedészavarok felismerése és a tanácsadói kompetencia-határok érzékelése.

9.) A krízisek egzisztenciális dinamikája (15 óra)

Egzisztenciális alapproblémák megjelenése a segítő kapcsolatokban; Az „önelveszejtés” jelenségvilága; A transzcendálás jelensége; Az élethez és a halálhoz való viszonyulás krizeológiai vonatkozásai; A „rossz”, a „dráma” száműzetése és ennek következményei kritikus nézőpontból; A szorongás és a reménytelenség szerepe; A krízis szerepe a lét- és önmegértésben.

10.) Értelmezőpontú pedagógia: logopedagógia (15 óra)

A logopedagógia meghatározása, a magyar és a nemzetközi szakirodalom áttekintése; Terápia vs. pedagógia; A pszichológiai és a pedagógiai rendszerek emberképének, fejlődés- és motivációelméleteinek értékelése a logoterápia és egzisztenciaanalízis szempontjából; Logopedagógia mint iskolai krízisintervenció; Az értelemorientáció csoportos lehetőségei a tanórai, osztálytermi foglalkozások és a tanórán kívüli iskolai életben.

II. Önismereti modul

Időtartam: Minimum 150 óra

Célkitűzés: A személyes fejlődés elősegítése.

A foglalkozások típusa: zárt, állandó összetételű kiscsoport.

A teljesítés feltétele: Teljes, befejezett, a képzők által igazoltan lezárt csoportfolyamat.

A modul tartalma:

Értelemzsidrák az életben – vezetett önéletrajzírás önmeztapasztalási csoport keretében (Elisabeth Lukas módszertana alapján)

Az önéletrajzírásnak ez a speciális formája azt a célt szolgálja, hogy saját személyünk és személyiségünk tükrében megtanuljunk tudatosan szembesülni azzal, amit értelemkérdésnek nevezünk. Maximum 8–10 személyt magába foglaló csoportban történik a 8 hónapon át tartó intenzív önmeztapasztalási folyamat. Az életértelem keresésének arról a személyes útról van itt szó, amely elsősorban saját élettörténetünkre vonatkozik. Az értelem fonolának keresése játszik meghatározó szerepet az önmeztapasztalásnak ebben a módjában. A résztvevők abban kapnak támogatást, hogy egyedülálló életútjukra igent tudjanak mondani. Képesse válnak a személyes értékmérleg kialakítására, illetve arra, hogy a jelenben értelemorientált módon foglaljanak állást azzal kapcsolatban, ami belekerül az önéletrajzukba. Így lépésről lépésre az élet, a személyes egzisztencia jótékony és gyógyító tisztázása valósulhat meg.

III. Sajátélményű módszertani modul

Időtartam: Minimum 100 óra

Célkitűzés: A módszer megismerése és alkalmazása sajátélményben.

A foglalkozások típusa: Tréninggyakorlatok, helyzetgyakorlatok, zárt, állandó összetételű csoportban.

Teljesítés feltétele: Aktív részvétel a gyakorlatokon.

A modul felépítése:

1.) Értelmezőpontú személyiségfejlesztés (45 óra);

Frankl önismeret és önnevelés koncepciója; Az önnevelés modellje; érték-megvalósítás és érték-hierarchia; értékek a gyakorlatban; érzelmek és értékek kapcsolata; érték tisztázás; értékkonfliktusok; elfogadás és önelfogadás; értő figyelem és dereflexió; visszajelzés és beállítódás moduláció; konfrontáció és felelősség kérdése; önfelülmúlás és együttműködés

2.) Logopedagógia a gyakorlatban (20 óra);

Az értelemorientációs személyiségfejlesztő játékok és gyakorlatok célrendszere, felépítése; Értelemközpontú játékok, olvasmány- és filmélmények kiválasztásának, feldolgozásának módszerei, a foglalkozások vezetésének sajátos pedagógiai elvei; A nevelő attitűdjének, gondolkodásának érték- és értelemorientált formálása. Logoterápiás személyiségfejlesztő nevelői tevékenységének monitorozására, reflektív értékelésére.

3.) Tanácsadási helyzetgyakorlat (20 óra);

A segítő munkához való hozzáállása; Értelem-érzékenyítő tréning; Az egzisztencializmus módszertani lépései; Az önnevelés modelljének alkalmazása; Értéktisztázás, előítéletek a segítő munkában; elfogadás és önfogadás a segítő szakember szemszögéből; Hatékony kommunikáció a logoterápia megközelítésében; Segítő munka és értelem-beteljesítés; Szülő, nevelő, segítő szerepek a logoterápiában.

4.) Szókratészi párbeszéd (15 óra).

A szókratészi párbeszéd alapjai; A szókratészi párbeszéd mint a segítőmunka metaforája; A szókratészi párbeszéd egyéni gyakorlata; A csoportos szókratészi párbeszéd; A párbeszéd lépései; A párbeszéd vezetésének szabályai; A párbeszéd vezetéséhez szükséges ismeretek; Alkalmazási területek; Saját élmény a módszerről; Saját élmény a párbeszéd vezetéséről.

IV. Szupervíziós modul

Időtartam: Minimum 100 óra

Célkitűzés: A szemlélet és módszer alkalmazása során nyújtott szakmai támasz.

A foglalkozások típusa: zárt, állandó összetételű kiscsoport.

A teljesítés feltétele: A képzők által igazoltan lezárt esetelemzések.

Témakörök, a modul felépítése:

1.) A segítő hivatás mentálhigiénéje. (10 óra)

A szupervíziós folyamat elméleti megalapozása, előkészítése és szupervíziós szerződés megkötése; így (1) bevezetés a segítő hivatás alapkérdéseibe, (2.) a szakmai önismeret, az életpályát és életpálya-fejlődés tudatosságát fokozó, a segítő-hivatásválasztás háttérében húzódó, azt tisztázni igyekvő megközelítések áttekintése, (3.) a klasszikus kihívásokkal, mint a kiégés és a helper szindróma, valamint a saját mentális egészség megőrzését segítő eszközök feltérképezése (4.) felkészítés a szupervíziós munkára, azaz miként, milyen módszertannal és keretek között, milyen szabályokkal és teljesítési kritériumokkal dolgozik a csoport.

2.) Csoportos szupervíziós ülések (90 óra)

6 alkalommal, alkalmanként 15 órában.

VI. Képzést lezáró vizsga

Egy portfólió elkészítése, amely két feladatból áll:

- a.) Reflektív esszé a saját életpályáról, 8-10 oldal terjedelemben.
- b.) Két teljes tanácsadási folyamat csoportos szupervíziós feldolgozása, amelyben a vezető módszer a frankli logoterápia és egzisztenciaanalízis.

Tanúsítvány

A képzés egyes moduljainak az elvégzését igazoljuk. A teljes képzés elvégzését követően pedig tanúsítványt állítunk ki. A tanúsítvány tulajdonosa, az alapképzettségének keretei között, és kompetenciájának megfelelően, jogosult a logoterápiás és egzisztenciaanalitikus módszer alkalmazására, valamint a „logoterápiás és egzisztenciaanalitikus tanácsadó” elnevezés használatára.